

KESKKONNAAMET

Linda-Mari Väli
Eesti Metsa Abiks
lindamari@eestimetsaabiks.ee

Teie 14.09.2018 selgitustaotlus

Meie 15.10.2018 nr 13-2/18/15084-2

Vastus selgitustaotlusele seoses Pärnu jões asual saarel toimunud raiega (Eesti Metsa Abiks)

Austatud Linda-Mari Väli

Keskkonnaamet tutvus olukorraga kohapeal mitmel korral. Raie tegemisel materjali väljavedu teostati kivise põhjaga koolmekoha (vee sügavus 30-50 cm, asukoht: X=568264, Y=6499852) kaudu. Veotee veekaitsevööndis asuvad osad täideti ja kindlustati raiejäätmetega. Rööbaste tekke korral oli kohustus need siluda. Kohapealsete paikvaatluste tulemusel jõudis Keskkonnaamet seisukohale, et metsateatise juurde esitatud tingimusi täites olulist kahju Pärnu jõe hoiualale ja selle kaitse-eesmärkidele ei kaasne kavandatu elluviimisel.

Looduskaitseesaduse kohaste kaalutusotsuste tegemisel ei koosta kaitseala valitseja üldjuhul eraldi dokumendina eelhindanguid vaid võimaluse korral hinnatakse kaalutusotsuses kavandatava tegevuse võimalikke mõjusid ala kaitse-eesmärkidele. Samamoodi ei ole ka antud juhul eraldi dokumenti esitada, kuid alljärgnevalt esitame kaalutluse, millest lähtuvalt Keskkonnaamet otsuse tegi.

Saart on kasutatud aastakümneid tagasi heinamaana, pärast põllumajandusliku kasutuse lõppemist saar metsastus. Pääs saarele on lihtne eraldise 14 loodeserva keskel asuva koolmekoha kaudu. Sama koolmekoha kaudu veeti vanasti ära saarelt varutud hein. Jõeharu laius koolmekohas on 5-6 m, põhi kivine, suvine vee sügavus 30-50 cm.

Keskkonnaamet veendus enne nõusoleku andmist paikvaatlusel, et töökorras kokkuveo traktoriga endisaegset koolmekohta kasutades jõe olulist kahju ei tekitata. Arvestades möödunud suve erakordset kuivust ja madalat veeseisu olid tingimused metsamaterjali äraveoks saarelt erakordselt head.

Natura 2000 võrgustiku Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärk on Pärnu ja Järva maakonnas elupaigatüüpide jõed ja ojad (3260), lamminiidud (6450) ja puisniidud (*6530) kaitse ning hariliku hingu (*Cobitis taenia*), hariliku võldase (*Cottus gobio*), jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*) ja paksukojalise jõekarbi (*Unio crassus*) elupaikade kaitse. Elupaigatüüpidest on asjakohane antud alal elupaigatüüp jõed ja ojad, mille põhja ja kaldaid masinatega sõitmine võib kahjustada. Oluline on vältida erosiooni, mistõttu on 16.08.2018 kirjaga 13-4/18/5362 seatud tingimused, et vajalik on enne väljavedu kaldaala kindlustada (rööpakohad täitsa okste vms) ning peale väljavedu kahjustatud kaldad taastada ning katkestada väljavedu valingvihmade korral. Puisniite ja lamminiite tööde piirkonnas hoiualal ega looduslal ei esine.

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Alal kaitstavatest liikidest võib esineda mõju lõhele, sest lõhe kudeaeg kestab septembri lõpust novembri lõpuni. Samas on Sidi pais veel oluline rändetõke, mistõttu veo mõju lõhele eeldatavalt ei ole oluline. Harilikule hingule, harilikule võldasele ja jõesilmule olulist mõju ei ole, sest nende kudeaeg on kevad-suvisel ajal ning ajutine vee-kvaliteedi halvenemine st väikeses koguses sette allavoolu kandumine ei oma neile suurt mõju. Võimalik, et hingule mõjub metsaraie veekogude ääres isegi positiivselt, kuna kaasneb suurem valgustatus kaldaaladel (Hingu kaitse tegevuskava eelnõu. 2018, M. Tambets). Paksukojalise jõekarbi esinemine oli tööde piirkonnas tuvastatav, jões leidus tühje karpe, kuid elus isendeid paikvaatlusel ei tuvastatud. Negatiivne mõju jõekarpidele võib avalduda nii otseses surmamises kui ka setete liikumises. Arvestades, et jõe põhi on kivine ja KeA poolt seatud tingimuste kohaselt on kohustuslik ära hoida kallaste erosiooni, ei ole liikuva sette kogus märkimisväärne. Lisaks on Keskkonnaregistri andmetel Pärnu jõe hoiualal ja looduslal koos jõesaartega mitme nahkhiireliigi elupaik. Kuigi registris on täpsustamata, kuidas nahkhiired antud elupaika kasutavad, võib järeldada elupaiga piiritlemisest (valdavalt veeala), et valdavalt on see toitumisala. Seega nahkhiirte elupaika kavandatav tegevus eeldatavalt ei kahjusta.

Koolmekoha ülevaatusel pärast tööde lõppu selgus, et jõepõhjas olulisi muutusi toimunud ei ole. Umbes 25 ruutmeetrit on jõepõhja moodustavalt kiviklibult „maha sõidetud“ vetikad ja veetaimestik. Tööde teostamiseks lühiajaline jõest läbisõitmine ei põhjustanud veekogu põhja muudatusi (põhi on jätkuvalt kiviklibune, ei ole rööpaid ega muid kahjustusi) ega vee voolu muutusi, kuna tegevusega ei kaasnenud paisutamist vms voolusängi täitmist. Jõeharu kallastelt ja nirest, millest metsamaterjali väljaveol samuti läbi sõideti, kuid mis ei ole Pärnu jõe koosseisus, on pinnase kindlustamiseks ning erosiooni vältimiseks asetatud puittaimestik kokku kogutud.

Eelöeldust lähtuvalt on Keskkonnaamet kaitseala valitsejana seisukohal, et metsa väljavedu läbi Pärnu jõe ei ole avaldanud olulist mõju Pärnu jõe loodusala ega Pärnu jõe hoiuala kaitseesmärkidele kuna tööde läbiviimisel on arvestatud Keskkonnaameti poolt seatud tingimustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaanus Nilp
metsanduse juhtivspetsialist
metsaosakond

Lisad: 2 fotot jõeharust läbisõidu kohta

Andres Hendrikson 503 0815
andres.hendrikson@keskkonnaamet.ee